

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 86 0 P 048673 20 Rev
Banjaluka, 21.04.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Tanje Bundalo kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice N.Ž. iz M., zastupane po punomoćnicima N.M. i M.Đ. iz G., advokatima Zajedničke advokatske kancelarije, protiv tuženih N.V., N.P. i N.D., svi iz M., zastupani po punomoćniku M.L., advokatu iz Š., radi utvrđivanja i podjele zajednički stečene imovine, odlučujući o reviziji tužiteljice izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Doboju broj 86 0 P 048673 20 Gž od 21.01.2020. godine, na sjednici održanoj dana 21.04.2021. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se odbija.

Zahtjev tuženih za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Modriči broj 86 0 P 048673 18 P od 07.10.2019. godine djelimično je usvojen tužbeni zahtjev tužiteljice tako što je:

Utvrđeno da je tužiteljica zajednički sa tuženima učestvovala u izgradnji i opremanju stambeno-porodične kuće tuženih dimenzija 11,05 x 8,50 m plus ulazni dio dimenzija 1,93 x 4,56 m, prizemlje i potkrovlje, koja se nalazi na parcelama označenim kao k.č. broj 3296 zv "Oključak", stambena zgrada, "Oključak" dvorište, "Oključak" pašnjak, upisanim u Pl broj 3752/2 za k.o. M. i na parceli označenoj kao k.č. broj 420/6 upisanoj u z.k. uložak broj 4351 k.o. M. na ime N.(J.)P., te je slijedom toga utvrđeno da tužiteljici po osnovu njenog udjela u sticanju zajedničke imovine u bračnoj i porodičnoj zajednici pripada 1/28 uložanih novčanih sredstava (stav prvi izreke).

Obavezani su tuženi da tužiteljici solidarno isplate novčani iznos od 3.650,00 KM koji se odnosi na utvrđenu 1/28 uložanih novčanih sredstava u sticanju zajedničke imovine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana donošenja presude, u roku od 30 dana od dana presuđenja pod prijetnjom izvršenja (stav drugi izreke).

Utvrđeno je da je tužiteljica stekla udio od 1/2 na pokretnim stvarima tuženog V. N. i to: putničkom motornom vozilu "Audi A4 – E8" u vrijednosti od 6.427,40 KM, kao i na vozilu "Audi A6" u vrijednosti 6.108,90 KM, slijedom čega je obavezan tuženi V.N. da tužiteljici na

ime udjela u sticanju od 1/2 na utvrđenim vozilima isplati iznos od 6.268,15 KM, u roku od 30 dana od dana donošenja presude (stav treći izreke).

Utvrđeno je da je tužiteljica stekla udio u vlasništvu od 1/4 na svim drugim pokretnim stvarima koje se nalaze na spratu kuće i to u ulazu: ormara 120/90, plakara 160/175, zavjese 75/55 cm; na hodniku: komoda i vješalica, staza 60/520 cm; u kupatilu veš mašina, korpa za veš, staza 4,8 m; u kuhinji i dnevnom boravku: kuhinja 2,30 m, komoda 50/60, peć za grijanje na drva, mašina za posuđe, kanta za otpatke, električna peć, frižider+friz, trpezarijski sto, trpezarijske stolice, sto za kompjuter, stolica – okretna, kompjuter, staza 60/250 cm, trakasta zavjesa 90/230, balkonska garniture, trakasta zavjesa 90/230, balkonska garniture, trakasta zavjesa 220/230, ugaona garniture, klub stolić 110/60, regal 250/200 cm, TV, Akai, d=110 cm, klima uređaj, tepih 150/220 cm; soba dječija 1: kauč – ležaj, staza 60/140 cm, stolica, ormar 95/192, plakar 50/210, komoda 70/80 cm, zavjesa 150/150, zidni sat; soba dječija br.2: kauč – ležaj, staza 57/140 cm, stolica, ormar 210/180, TV Dikom, komoda 60/90 cm, zavjesa 60/60, zidni sat, ogledalo 70/100; spavaća soba: bračni krevet 150/200, ormarić 50/50 cm, daska za peglanje, ormar 160/190, plastična stalaza, zavjesa 150/150, zidni sat, staza 150/100, te su slijedom navedenog obavezani tuženi da isplate tužiteljici iznos od 1.645,00 KM u roku od 30 dana od dana donošenja presude, pod prijetnjom izvršenja (stav četvrti izreke). U preostalom dijelu, u kome tužiteljica traži da sud utvrdi da je zajednički sa tuženim učestvovala u kompletnoj izgradnji i opremanju pomoćnog objekta broj 1 dimenzija 2,54 x 3,40 m, zidanog pomoćnog objekta br.2, dimenzija 4,70 x 2,40, drvenog pomoćnog objekta br.3, dimenzija 3,50 x 3,30 m, drvenog pomoćnog objekta br.4 dimenzija 12,50 x 3,50 kao i vikendice na parceli k.č.br. 420/8 Bara oranica upisane u ZK izvadak br. 4351 k.o. M. i k.č.br. 3297/3 Oključak gradilište pov. 816 m², upisane na ime N.J.P., kao i da je stekla udio od 1/2 na pokretnim stvarima tuženog V.N. - traktorskom plugu IMT 755 NK u vrijednosti od 870,00 KM i tanjiračama L.- Tehnomašina L. u vrijednosti od 850,00 KM, kao i u dijelu preko dosuđenih iznosa, tužbeni zahtjev tužiteljice je odbijen (stav peti izreke).

Obavezana je tužiteljica da tuženim na ime troškova postupka isplati iznos od 2.150,00 KM, u roku od 15 dana od pravosnažnosti presude (stav šesti izreke).

Drugostepenom presudom Okružnog suda u Doboju broj 86 0 P 048673 20 Gž od 21.01.2020. godine, žalba tužiteljice je odbijena i prvostepena presuda u pobijanom prvom, drugom i petom stavu izreke, potvrđena.

U trećem, četvrtom i šestom stavu izreke prvostepena presuda ostala je neizmijenjena.

Odbijen je zahtjev tuženih za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepenu presudu pobija tužiteljica u dijelu kojim je njena žalba odbijena, iz razloga povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, drugostepena presuda u pobijanom dijelu, kao i prvostepena presuda, ukinu i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovoru na reviziju tuženi predlažu da se revizija odbije.

Revizija nije osnovana.

Tužiteljica je u ovoj parnici postavila tužbeni zahtjev kojim je tražila da se:

I-utvrdi da je ona zajednički sa tuženim učestvovala u izgradnji i opremanju stambeno-porodične kuće tuženih dimenzija 11,05 x 8,50 m plus ulazni dio dimenzija 1,93 x 4,56 m, prizemlje i potkrovlje, pomoćnog objekta broj jedan (2,54x3,40m), zidanog pomoćnog objekta broj 2 (4,70x2,40m), drvenog pomoćnog objekta broj 3 (3,50x3,30m), drvenog pomoćnog objekta broj 4 (12,50x3,50m), kao i vikendice, na parcelama označenim kao k.č. broj 3296 zv. "Oključak", stambena zgrada, "Oključak" dvorište, "Oključak" pašnjak, upisanim u Pl broj 3752/2 za k.o. M. i na parceli označenoj kao k.č. broj 420/6 upisanoj u z.k. uložak broj 4351 k.o. M. na ime N.(J.) P., te da se slijedom toga utvrdi da tužiteljici po osnovu njenog udjela u sticanju zajedničke imovine u bračnoj i porodičnoj zajednici pripada 1/4 uložanih novčanih sredstava,

II- da se obavežu tuženi da tužiteljici po tom osnovu solidarno isplate novčani iznos od 38.136,77 KM, koji se odnosi na 1/4 uložanih sredstava u sticanju zajedničke imovine, sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja do isplate,

III- da se utvrdi da je tužiteljica stekla udio od 1/2 na pokretnim stvarima tuženog V.N. i to: traktorskom plugu IMT 775 NK u vrijednosti 877,00 KM, tanjirači L.-TEHNOMAŠINA L. u vrijednosti 850,00 KM, putničkom motornom vozilu "Audi A4 – E8" u vrijednosti od 6.427,40 KM, kao i na vozilu "Audi A6" u vrijednosti 6.108,90 KM, IV- da se obaveže tuženi V.N. da tužiteljici na ime udjela u sticanju od 1/2 na vozilima i priključcima isplati iznos od 7.128,15 KM,

V- da se utvrdi da je tužiteljica stekla udio u vlasništvu od 1/4 na svim drugim pokretnim stvarima koje se nalaze na spratu kuće i to u ulazu: ormara 120/90, plakara 160/175, zavjese 75/55 cm; na hodniku: komoda i vješalica, staza 60/520 cm; u kupatilu veš mašina, korpa za veš, staza 4,8 m; u kuhinji i dnevnom boravku: kuhinja 2,30 m, komoda 50/60, peć za grijanje na drva, mašina za posuđe, kanta za otpatke, električna peć, frižider+friz, trpezarijski sto, trpezarijske stolice, sto za kompjuter, stolica – okretna, kompjuter, staza 60/250 cm, trakasta zavjesa 90/230, balkonska garniture, trakasta zavjesa 90/230, balkonska garniture, trakasta zavjesa 220/230, ugaona garniture, klub stolić 110/60, regal 250/200 cm, TV, Akai, d=110 cm, klima uređaj, tepih 150/220 cm; soba dječija 1: kauč – ležaj, staza 60/140 cm, stolica, ormar 95/192, plakar 50/210, komoda 70/80 cm, zavjesa 150/150, zidni sat; soba dječija br.2: kauč – ležaj, staza 57/140 cm, stolica, ormar 210/180, TV Dikom, komoda 60/90 cm, zavjesa 60/60, zidni sat, ogledalo 70/100; spavaća soba: bračni krevet 150/200, ormarić 50/50 cm, daska za peglanje, ormar 160/190, plastična stalaža, zavjesa 150/150, zidni sat, staza 150/100, te da se slijedom navedenog obavežu tuženi da isplate tužiteljici iznos od 1.645,00 KM,

VI- da joj tuženi naknade troškove parničnog postupka.

Na osnovu izvedenih dokaza i rezultata cjelokupnog postupka prvostepeni sud je utvrdio: da su tužiteljica i tuženi N.V. (dalje: prvotuženi) živjeli u bračnoj zajednici u periodu od 1998. godine do 2017. godine, iako je ista faktički prestala da postoji i prije podnošenja tužbe za ratvod braka; da je tužiteljica tokom trajanja bračne zajednice bila zaposlena u G.G. i D.o.o. K. D., dok su saslušani svjedoci M.K., S.M.1 i D.S. potvrdili navode tužiteljice da je bila zaposlena i u STR S., S.D. te STR D., te je ostvarivala redovna primanja i po osnovu svog poslovnog angažovanja kod A.C. BIH d.o.o.; da je i prvotuženi bio zaposlen i da su oboje za vrijeme trajanja bračne zajednice ostvarivali prihode po osnovu rada; da je tuženi N.P. (dalje: drugotuženi) sa statusom izbjeglice, od opštine M. dobio plac k.č. 420/06, odnosno 3296, iz z.k. ul. 4202, na svoje ime, na kome je na osnovu odobrenja za građenje od 15.03.2001. godine, sagradio porodičnu kuću isključivo od svojih sredstava, jednim dijelom uštedevine a jednim

dijelom od kredita, te je sa svojom suprugom (trećetuženom) tokom 2002. godine uselio u prizemlje kuće, a nakon toga od kreditnih sredstava ozidao sprat kuće – potkrovlje i istu pokrio; da su se tužiteljica i njen suprug tek tokom 2004. godine, kada je bila završena gradnja kuće, doselili da stanuju na gornjem spratu kuće; da iz Ugovora o kupoprodaji nekretnina ov. br. ... od 28.01.2004. godine, proizilazi da je N.P. u vrijeme kada je gradio gornji sprat kuće prodao svoje nekretnine u G. te iz istih sredstava finansirao jednim dijelom izgradnju gornjeg sprata kuće; da iz iskaza svjedoka D.P., S.S.1, P.D., P.M. i M.S.2. proizilazi da su oni kao komšije i prijatelji učestvovali u radnim akcijama i pomagali izgradnju kuće N.P., da je prvotuženi samo u par navrata viđen da pomaže roditeljima u izgradnji kuće, dok tužiteljica od strane svjedoka nikada nije viđena na placu kada se kuća gradila; da je svjedok B.B. potvrdio da je radio na kući, pokrio je, radio fasadu, izmalterisao, te mu je sve radove platio P.; da je svjedok D.P. potpuno precizno opisao situacije kojima je bio prisutan i iz kojih proizilazi da prvotuženi i tužiteljica nisu niti finansijski a ni radom učestvovali u izgradnji porodične kuće i istom svjedoku je poznato i kada je građen gornji sprat kuće da je tuženi N.P. nabavljao materijal, te je za vrijeme izvođenja radova ostalim učesnicima potvrđivao da je on taj koji gradi kuću i kupuje sav materijal, a svjedok je pomagao i kada su građeni pregradni zidovi za gornji sprat kuće, te su tužiteljica i prvotuženi uselili tek kada je kuća bila u cjelosti ozidana i pokrivena; da iz Ugovora o prodaji nekretnina ... od 15.04.2015. godine, utvrdio da je N.P. kupio parcele označene kao k.č.br. 420/8 iz zk.ul.br. 4381 k.o. M. odnosno k.č.br. 3297/3 iz Pl.br. 3271 k.o. M., za cijenu od 5.000,00 KM, na kojoj parceli je naknadno izgrađena drvena vikendica, što su potvrdili i svjedoci D.P. i P.D. - da je plac na kome je izgrađena vikendica kupio tuženi N.P. svojim sredstvima, kako bi poslije svoje smrti ostavio tu imovinu svojoj kćerki; da iz Ugovora o kupoprodaji nekretnina br. ... od 31.08.2006. godine, Kupoprodajnog ugovora ... od 03.02.2011. godine, Kupoprodajnog ugovora ... od 17.01.2012. godine, slijedi da je tuženi N.P. u više navrata prodavao svoju imovinu u G., te da je ista sredstva iskoristio za kupovinu predmetnog placa i izgradnju vikendice.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud nalazi da tužiteljica sa svojim suprugom nije učestvovala u izgradnji porodične kuće na parceli k.č.br. 420/6 i k.č.br. 420/8, koja je sagrađena od čvrstog materijala, pokrivena crijepom i opremljena vanjskom stolarijom.

Ovakav zaključak prvostepeni sud izvodi ocjenom iskaza svjedoka D.P., S.S.1, P.D., P.M., B.B. i M.S.2., koji su kao komšije i prijatelji učestvovali u radnim akcijama i pomagali izgradnju kuće N.P., te potvrdili da je porodičnu kuću sagradio isključivo od svojih sredstava, jednim dijelom ušteđevine a jednim dijelom od kredita, te je sa svojom suprugom (trećetuženom) tokom 2002. godine uselio u prizemlje kuće, a nakon toga od kreditnih sredstava ozidao sprat kuće – potkrovlje i istu pokrio, te potvrdili da je prvotuženi samo u par navrata viđen da pomaže roditeljima u izgradnji kuće, dok tužiteljica od strane svjedoka nikada nije viđena na placu kada se kuća gradila, da su se tužiteljica i njen suprug tek tokom 2004. godine, kada je bila završena gradnja kuće, doselili da stanuju na gornjem spratu kuće.

Iskazu tuželjice prvostepeni sud je poklonio vjeru u dijelu u kome ista navodi da je ostvarivala prihode po osnovu rada, te da je određena novčana sredstva uložila u opremanje porodične kuće i kupovinu pokretnih stvari, dok je u preostalom dijelu njen iskaz suprotan iskazima svjedoka pa joj sud nije povjerovao jer svoje navode tokom postupka nije dokazala.

Dalje je, cijeneći iskaze tužiteljice i tuženih saslušanih u svojstvu parničnih stranaka, te iskaze saslušanih svjedoka: N.V., D.Đ., M.K., S.M.1, S.J., D.S., S.J., P.D., S.S.1, D.P., D.L., M.P., S.M.2., B.B., A.N., J.B., S.S.2, D.K., S.M.3.. i O.L., koje je doveo u vezu sa nalazom i mišljenjem vještaka građevinsko-arhitektonske struke P.D. od 05.04.2019. godine i dopune nalaza ovog vještaka od 27.05.2019. godine, te nalazom i mišljenjem vještaka mašinske struke A.Đ. od 23.04.2019. godine i dopune nalaza ovog vještaka od 07.07.2019. godine, prvostepeni sud zaključio da su u opremanje porodične kuće tužiteljica i njen suprug učestvovali u iznosu od ukupno 7.300,00 KM, pa obzirom da je zakonska pretpostavka da svakom od bračnih supružnika pripada po 1/2 dijela zajedničke imovine, kako to propisuje član 272. stav 1. Porodičnog zakona (Službeni glasnik Republike Srpske broj 54/02,41/08 i 63/14, dalje: PZ) i kako nijedan bračni supružnik tokom provedenog postupka nije tražio da mu se odredi veći udio, to je po stavu prvostepenog suda tužiteljica u opremanju porodične kuće učestvovala sa 1/28 uloženi sredstava, u iznosu od 3.650,00 KM, jer je vještak građevinske struke u svom nalazu i mišljenju utvrdio da porodična kuća vrijedi ukupno 103.865,05 KM, tako da je udio tužiteljice oko 1/28 uloženi novčanih sredstava, pa je obavezao tužene da joj solidarno isplate navedeni iznos, dok je u preostalom dijelu, a preko dosuđenog iznosa zahtjev tužiteljice odbio.

U odnosu na pokretne stvari – Plug i tanjirače, prvostepeni sud je iz iskaza saslušanih tuženih N.P., N.D. i N.V., utvrdio da su N.P. i N.D. od prije rata posjedovali traktor i priključke, koje su sa sobom dovezli kada su izbjegli iz mjesta G., a njihove navode u tom dijelu potvrdili su i svjedoci D.P. i S.S.1, te L.D. kojima su te činjenice neposredno poznate, slijedom čega nalazi da se u tom dijelu ne radi o imovini koju je tužiteljica stekla tokom trajanja bračne zajednice sa prvotuženim, pa joj u tom dijelu i ne pripada pravo na isplatu novčane protivvrijednosti, zbog čega je njen tužbeni zahtjev u tom dijelu odbio. U tom smislu je posebno cijenio i da iz iskaza tužiteljice ni u jednom dijelu ne proizilazi da je tokom braka kupovinom ili na drugi način stekla pravo na navedene priključke za traktor, a takođe niti iz bilo kod dokaza provedenog tokom postupka nije mogao utvrditi da je tužiteljica učestvovala u sticanju tih pokretnih stvari.

Iskazu tužiteljice prvostepeni sud je poklonio vjeru u dijelu u kome ista navodi da su dva putnička vozila Audi A 6 i Audi A 4, kupljena za vrijeme trajanja bračne zajednice, jer je njen iskaz u tom dijelu saglasan iskazima saslušanih svjedoka i ostalim dokazima provedenim tokom postupka, da su u periodu trajanja bračne zajednice između tužiteljice i tuženog N.V. bila registrovana kao vlasništvo N.V., slijedom čega nalazi da su vozila Audi A 6 i Audi A 4, predstavljaju zajedničku imovinu stečenu u braku, saglasno odredbi člana 270. stav 5. PZ i da svakom supružniku pripada po 1/2 dijela te imovine shodno odredbi člana 272. stav 1. PZ. Kako tuženi N.V. nije predložio izvođenje niti jednog dokaza iz koga bi se moglo utvrditi da predmetni automobili predstavljaju njegovu posebnu imovinu, cijeneći da je vještak mašinske struke dopunom nalaza utvrdio da vrijednost oba automobila iznosi ukupno 12.536,30 KM, usvojio je u tom dijelu tužbeni zahtjev tužiteljice te naložio tuženom N.V. da tužiteljici na ime njenog udjela isplati iznos od 6.268,15 KM, shodno odredbi člana 272. stav 1. PZ.

U odnosu na tužbeni zahtjev tužiteljice da se utvrdi da je učestvovala u izgradnji pomoćnih objekata i vikendice, prvostepeni sud je našao ovaj dio tužbenog zahtjeva neosnovan, cijeneći da iz iskaza svjedoka D.P. i P.D., te materijalnih dokaza izvedenih tokom postupka (Ugovora o kupoprodaji broj ... od 31.08.2006.godine, Kupoprodajnog ugovora broj ... od

03.02.2011. godine i Kupoprodajnog ugovora broj ... od 17.01.2012. godine) proizilazi da je predmetna parcela kupljena od strane tuženog N.P., a kako tužiteljica tokom postupka nije predložila izvođenje niti jednog dokaza kojim bi potkrijepila svoje tvrdnje da su plac i vikendica kupljeni od sredstava koja su pripadala njoj i njenom suprugu, nije ni dokazala da je učestvovala u izgradnji vikendice i pomoćnih objekata koji su se nalazili na placu porodične kuće, to je ovaj tužbeni zahtjev odbijen.

Drugostepeni sud je žalbu tužiteljice odbio i prvostepenu presudu u pobijanom dijelu potvrdio, temeljem odredbe člana 226. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP).

Drugostepena presuda je u pobijanom dijelu pravilna.

Tužiteljica tvrdi da su predmetna kuća, pomoćni objekti i vikendica, sagrađeni za vrijeme trajanja porodične i bračne zajednice i da je ona zajednički sa tuženim učestvovala u njihovoj izgradnji, kao i opremanju sprata stambeno-porodične kuće pokretnim stvarima, da je njen udio u sticanju zajedničke imovine u bračnoj i porodičnoj zajednici 1/4 uloženi novčanih sredstava u izgradnji objekata i u vlasništvu pokretnih stvari na spratu stambeno-porodične kuće, te traži da se obavežu tuženi da joj na ime njenog udjela 1/4 uloženi sredstava u sticanju nekretnina solidarno isplate novčani iznos od 38.136,77 KM i 1.645,00 KM na ime 1/4 djela u sticanju pokretnih stvari.

Sticanje koje predstavlja bračnu tekovinu ostvaruje se ne samo u zajednici koju čine muž i žena, već i u široj porodičnoj zajednici, pri čemu je svaki supružnik ovlašten da prema ostalim članovima te šire zajednice štiti stečenu imovinu koja zajednički pripada supružnicima. U takvoj situaciji ukupni suvlasnički dio supružnika u odnosu na suvlasničke dijelove ostalih članova šire porodične zajednice ima se utvrditi prema kriterijima koji važe za sticanje suvlasništva (dokazani faktički doprinosi), a zatim se tako utvrđeni suvlasnički dio ima podijeliti između supružnika po pravilima koji važe za diobu zajednički stečene imovine.

Članovi porodične zajednice mogu se sporazumjeti da zajedničkim radom stiču određene stvari. Ako nisu drugačije ugovorili, pretpostavlja se da je njihova volja bila da zajedničkim radom pribave pravo susvojine na određenoj stvari, pa prema tome i na zgradi, srazmjerno svom doprinosu. Visina udjela svakog od članova porodične zajednice određuje se prema obimu njegovog doprinosa u izgradnji, računajući pri tome sve oblike tog doprinosa.

Kada je zgrada podignuta za vrijeme trajanja porodične zajednice na osnovu sporazuma njenih članova sposobnih za privređivanje, onda takav sporazum, sa izraženom namjerom da se gradnja vrši za sve ili za određene članove porodične zajednice, predstavlja odlučnu činjenicu u pogledu sticanja svojine građenjem za članove te zajednice.

Za svoje tvrdnje da se radi o građenju u porodičnoj zajednici tužiteljica je bila u obavezi, shodno odredbama člana 7. i člana 123. ZPP, da dokaže da su predmetne nekretnine stečene zajedničkim radom i sredstvima članova porodične zajednice, u namjeri da iste budu njihove (član 18. Zakona o osnovnim svojinsko pravnim odnosima -"Službeni list SFRJ", br. 6/80 i 36/90, te "Službeni glasnik Republike Srpske", br. 38/03), te da je bio postignut dogovor

između članova porodične zajednice u vezi faktičkog korištenja izgrađene porodične kuće, pomoćnih objekata i vikendice.

Iz činjeničnog utvrđenja nižestepenih sudova proizlazi da je tužiteljica kada se udala za prvotuženog 1998. godine došla da živi sa njegovim roditeljima koji su kao izbjegla i raseljena lica iz G., bili smješteni u kući u G., da je predmetna kuća sagrađena na k.č. 420/06, odnosno 3296, koje zemljište je drugotuženi sa statusom izbjeglice, dobio od opštine M., na kome je na osnovu odobrenja za građenje od 15.03.2001. godine, sagrađio porodičnu kuću, te je sa svojom suprugom (trećetuženom) tokom 2002. godine uselio u prizemlje kuće, a tužiteljica i prvotuženi otišli da žive kao podstanari u D.K., da je nakon toga drugotuženi ozidao i sprat kuće – potkrovlje i istu pokrio, tako da u vrijeme kada su se tužiteljica i njen suprug tokom 2004. godine doselili da žive na sprat kuće, bila je završena gradnja kuće, koja je sagrađena od čvrstog materijala, pokrivena crijepom i opremljena vanjskom stolarijom.

Takođe, kada se imaju u vidu iskazi prvotuženog i drugo tuženog da je kuću pravio za sebe i suprugu, te svjedoka D.P., koji je bio prisutan kada je tužiteljica, još u vrijeme dok je stanovala zajedno sa tuženim, rekla da nije zainteresovana za gradnju kuće, da neće sebi ništa da umanji ni da ne priušti, da je prvotuženi rekao da se želi vratiti u G., da je drugotuženi sa svojom suprugom tokom 2002. godine uselio u prizemlje kuće, a tužiteljica i prvotuženi otišli da žive kao podstanari, po ocjeni ovog suda tužiteljica nije dokazala da je između parničnih stranaka postojao dogovor o zajedničkom građenju kuće, pomoćnih objekata i vikendice, kao ni dogovor da se kuća, pa ni sprat kuće, te pomoćni objekti i vikendica, grade za tužiteljicu i prvotuženog.

Suprotno prigovorima revizije, pravilno su ocijenjeni izvedeni dokazi - kupoprodajni ugovori i iskazi svjedoka S.S.1, D.P., P.M., M.S.2., B.B., P.D., koji su kao komšije i prijatelji učestvovali u radnim akcijama i pomagali izgradnju kuće N.P., a iz tih dokaza proizlazi da je predmetnu kuću sagrađio drugotuženi, isključivo od svojih sredstava, jednim dijelom od ušteđevine, a jednim dijelom od kredita, te od sredstava dobijenih od prodaje imovine u G., da je prvotuženi samo u par navrata viđen da pomaže roditeljima u izgradnji kuće, dok tužiteljica od strane svjedoka nikada nije viđena na placu kada se kuća gradila.

Tužiteljica nije dokazala da je kao član porodične zajednice učestvovala u izgradnji porodične kuće, odnosno njen doprinos u izgradnji kuće, kao ni pomoćnih objekata i vikendice, pa tako ni da ova imovina predstavlja bračnu tekovinu i da postoji njen doprinos u sticanju ove imovine. Teret dokazivanja je na tužiteljici, koja tokom postupka nije predložila pa ni izvela dokaze kojim bi potkrijepila svoje tvrdnje da je učestvovala u gradnji kuće, da su plac i vikendica kupljeni od sredstava koja su pripadala njoj i njenom suprugu, niti je dokazala da je učestvovala u izgradnji pomoćnih objekata koji su se nalazili na placu porodične kuće.

Prvostepeni sud je pravilno zaključio da su u opremanje sprata porodične kuće u koji su tužiteljica i prvotuženi uselili 2004. godine, tužiteljica i prvotuženi uložili 7.300,00 KM, što se odnosi na uređenje kupatila, nabavku vanjskih vrata, davanje dijela novca za uvođenje grijanja i vraćanje 2.500,00 KM majci tužiteljice.

Međutim, to ulaganje nema karakter udjela u izgradnji porodične kuće koja je već bila završena. Navedeno ulaganje tužiteljica i prvotuženi su izvršili kako bi sebi uredili taj prostor za

stanovanje, iz prihoda koji su ostvarili radom tokom trajanja bračne zajednice i ono predstavlja zajedničku imovinu tužiteljice i prvotuzenog stečenu u braku, u smislu odredbe člana 270. stav 5. PZ, za koju je zakonska pretpostavka da svakom od bračnih supružnika pripada po 1/2 dijela (član 272. stav 1. PZ).

Isto tako, zajedničku imovinu stečenu u braku tužiteljice i prvotuzenog predstavljaju pokretne stvari na spratu kuće, koje su kupljene u toku bračne zajednice, iz prihoda koji su ostvareni radom tužiteljice i prvotuzenog tokom trajanja bračne zajednice.

Slijedom toga, pravilno je bilo obavezati prvotuzenog da tužiteljici po osnovu njenog doprinosa ½ dijela u sticanju bračne tekovine koji se odnosi na ulaganja u opremanje sprata porodične kuće plati iznos od 3.650,00 KM, kao i 1.645,00 KM po osnovu njenog udjela u sticanju pokretnih stvari, a zahtjev tužiteljice za isplatu preko dosuđenog iznosa od 3.650,00 KM, do traženog iznosa od 38.136,77 KM, pravilno je odbijen.

Pored toga, pravilno je utvrđeno da vozila Audi A 6 i Audi A 4, predstavljaju zajedničku imovinu stečenu u braku, po kom osnovu je prvotuzeni obavezan da plati tužiteljici iznos od 6.268,15 KM, a u ostalom dijelu je zahtjev pravilno odbijen, jer je za pokretne stvari – Plug i tanjirače, utvrđeno da su drugotuzeni i trećetužena od prije rata posjedovali traktor i priključke, koje su sa sobom dovezli kada su izbjegli iz mjesta G., a tužiteljica nije dokazala da je tokom braka kupovinom ili na drugi način stekla navedene priključke za traktor, niti da je učestvovala u sticanju tih pokretnih stvari.

Na osnovu svega navedenog, nalazeći da nisu počinjene povrede odredaba postupka iz člana 8. i 191. stav 4. ZPP, kao i da je materijalno pravo pravilno primjenjeno, o reviziji je odlučeno kao u izreci na osnovu odredbe člana 248. ZPP.

Zahtjev tuženih za naknadu troškova sastava odgovora na reviziju u iznosu od 1.968,00 KM je odbijen na osnovu odredbe člana 397. stav 1. ZPP, u vezi sa članom 387. stav 1. istog zakona, obzirom da ovi troškovi nisu bili nužni za vođenje parnice, niti od značaja za zaštitu prava tuženih u postupku po ovom pravnom lijeku.

Predsjednik vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić